

การศึกษาโซ่อุปทานมะพร้าว

The Study of Coconut Supply Chain

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เอกสารวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 126
กันยายน 2563

BUREAU OF AGRICULTURAL ECONOMIC RESEARCH
OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS
MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES
AGRICULTURAL ECONOMIC RESEARCH NO. 126
SEPTEMBER 2020

การศึกษาโซ่อุปทานมะพร้าว

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ข)

บทคัดย่อ

การศึกษามะพร้าวตลอดโซ่อุปทาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนของเกษตรกรจากการผลิตมะพร้าว และศึกษาต้นทุนการตลาด วิธีการตลาด ส่วนเหลือการตลาด และต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานโดยจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ปลูกมะพร้าว ใน 3 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ทำการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ผู้รวบรวม พ่อค้าคนกลาง และผู้ประกอบการแปรรูป วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative analysis) ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวมีต้นทุนการผลิตรวมไร่ละ 3,411.73 บาท ปริมาณผลผลิตมะพร้าวที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวได้เฉลี่ยไร่ละ 701 กิโลกรัม จำหน่ายได้ราคา กิโลกรัมละ 8.11 บาท เกษตรกรได้รับผลตอบแทนเฉลี่ยไร่ละ 5,685.11 บาท และผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 2,273.38 บาท สำหรับวิธีการตลาดมะพร้าว จำแนกได้ 3 กรณี ได้แก่ **กรณีที่ 1** เกษตรกรขายผลผลิตให้กับผู้รวบรวมในพื้นที่ ผ่านไปยังพ่อค้าคนกลาง เข้าตลาดค้าปลีกเพื่อทำกะทิสด ในกรณีนี้ ส่วนเหลือการตลาดของผู้รวบรวมในพื้นที่ 2.37 บาทต่อผล และกระจายต่อไปยังพ่อค้าคนกลาง มีส่วนเหลือการตลาด 2.50 บาทต่อผล และขายให้กับพ่อค้ากะทิตลาดขายปลีก มีส่วนเหลือการตลาด 15.00 บาทต่อผล เป็นต้นทุนการตลาด 13.00 บาทต่อผล จะได้รับกำไร 2.00 บาทต่อผล **กรณีที่ 2** เกษตรกรขายผลผลิตให้ผู้รวบรวมในพื้นที่ ผ่านไปยังผู้ทำเนื้อมะพร้าวขาว โดยดำเนินการกะเทาะกะลา ทิวผิวดำ แปรรูปเป็นเนื้อมะพร้าวขาว และส่งเข้าสู่โรงงานกะทิสสำเร็จรูป ในกรณีนี้ ส่วนเหลือการตลาดของผู้ทำเนื้อมะพร้าวขาว 2.50 บาทต่อผล เป็นต้นทุนการตลาด 1.81 บาทต่อผล จะได้รับกำไร 0.69 บาทต่อผล **กรณีที่ 3** เกษตรกรขายผลผลิตให้ผู้รวบรวมในพื้นที่ ส่งมะพร้าวผลปอกเปลือกเข้าสู่โรงงานกะทิสสำเร็จรูป ซึ่งในกรณีนี้ ส่วนเหลือการตลาดของผู้รวบรวมในพื้นที่ 4.87 บาทต่อผล โดยเป็นต้นทุนการตลาด 3.12 บาทต่อผล ทำให้ได้รับกำไร 1.75 บาทต่อผล

เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 กรณี ปรากฏว่า ส่วนเหลือการตลาดในกรณีที่ 1 พบมากที่สุด ทั้งนี้ เพราะการแปรรูปมะพร้าวขั้นต้นไปเป็นกะทิส สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้ให้เกษตรกรเพิ่มขึ้น รวมถึงมีรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้ (เปลือก ผิว กะลา น้ำ และเนื้อมะพร้าว) ของมะพร้าวอีกผลละ 15.54 บาท ในส่วนของต้นทุนโลจิสติกส์ พบว่า ต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนด้านการแปรรูป และการกระจายสินค้า โดยต้นทุนโลจิสติกส์รวมของเกษตรกรผลละ 0.01 บาท ผู้รวบรวมผลละ 2.31 บาท และผู้ทำมะพร้าวขาวผลละ 2.68 บาท

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษา ประกอบด้วย ภาครัฐควรส่งเสริมเกษตรกรรวมกลุ่มแปรรูปขั้นต้นเป็นกะทิสหรือเนื้อมะพร้าวขาว รวมถึงสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่มเกษตรกรในการแปรรูปสินค้าขั้นต้น และสนับสนุนการทำสัญญาซื้อขายร่วมกันระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการโรงงาน

คำสำคัญ: โซ่อุปทาน วิธีการตลาด ส่วนเหลือการตลาด มะพร้าว

Abstract

The purposes of this research were to study costs and returns of coconut production as well as marketing and logistic costs of entrepreneurs along the supply chain. Data were collected in three provinces (Prachuap Khiri Khan, Chumphon, and Surat Thani) from sample farmers, collectors, processors and entrepreneurs in coconut milk industry. Quantitative analysis and descriptive statistics were used for data analysis.

This research found that the average production cost of coconut production was 3,411.73 baht per rai. The yield of coconut production that the farmer could harvest was averaging 701 kilograms per rai and the coconut price was 8.11 baht per kilogram. Farmers received an average return of 5,685.11 baht per rai with an average net return of 2,273.38 baht per rai. Coconut marketing channels were presented in three cases: 1) farmers to collectors to middlemen to fresh coconut milk producers, the marketing margins of collectors and middlemen were 2.37 and 2.50 baht per fruit, respectively. For the coconut milk producers, the marketing margin was 15.00 baht per fruit which comprised a marketing cost of 13.00 baht per fruit and a profit was 2.00 baht per fruit, 2) farmers to collectors to white grated coconut processors to coconut milk factories, the marketing margins of white grated coconut processors was 2.50 baht per fruit which consisted of a marketing cost of 1.81 baht per fruit and a profit of 0.69 baht per fruit, and 3) farmers to collectors to coconut milk factories, the marketing margin of collectors was 4.87 baht per fruit which included a marketing cost of 3.12 baht per fruit and a profit of 1.75 baht per fruit.

Comparing the three cases, it was showed that the first case was mostly found as the primary processing of coconut milk could create value added and increase farmers' incomes. Farmers could also earn incomes from selling by-products (coconut shells, coconut water and coconut kernel), approximately 15.54 baht per fruit. In terms of logistic costs, this study found that the processing and distribution costs were main components. The total logistic costs of farmers, collectors, and white grated coconut processors were 0.01, 2.31, and 2.68 baht per fruit, respectively.

This study suggested that public sector should perform the following: 1) encourage farmers to form a group of primary coconut processing such as coconut milk, white grated coconut, and etc., which would help farmers get more profits and benefits; 2) support operating funds for farmer groups in primary coconut processing businesses; and 3) support a contract farming between farmers and entrepreneurs.

Keywords: Supply Chain, Marketing Channel, Marketing Margin, Coconut

(ง)

คำนำ

การศึกษาโซ่อุปทานมะพร้าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนของเกษตรกรจากการผลิตมะพร้าว และศึกษาต้นทุนการตลาด วิธีการตลาด ส่วนเหลือการตลาด และต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทาน เพื่อหาแนวทางลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มปริมาณผลผลิตให้มากขึ้น รวมถึงใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดมาตรการ ข้อเสนอแนะทางนโยบายในการบริหารจัดการสินค้ามะพร้าวตลอดโซ่อุปทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ขอขอบคุณหน่วยงาน และบุคลากรต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในด้านข้อมูล และการประสานงาน อีกทั้ง ขอขอบคุณคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ชี้แนะ และปรับปรุงเอกสารงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กันยายน 2563

(จ)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ข)
Abstract	(ค)
คำนำ	(ง)
สารบัญตาราง	(ช)
สารบัญภาพ	(ซ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 นิยามคำศัพท์เฉพาะ	2
1.5 วิธีการวิจัย	2
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 การตรวจสอบเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี	5
2.1 การตรวจสอบเอกสาร	5
2.2 แนวคิดและทฤษฎี	8
บทที่ 3 ข้อมูลทั่วไป	23
3.1 ข้อมูลทั่วไปที่ทำการศึกษา	23
3.2 ข้อมูลด้านการผลิตมะพร้าวของเกษตรกร	24
3.3 สถานการณ์การผลิต	26
3.4 สถานการณ์การตลาด	28
บทที่ 4 ผลการวิจัย	35
4.1 ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน	35
4.2 วิธีการตลาดมะพร้าว	37
4.3 การวิเคราะห์ส่วนเหลือมการตลาดมะพร้าว	40
4.4 โครงสร้างและต้นทุนโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานมะพร้าว	46

(ฉ)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปลงและข้อเสนอแนะ	51
5.1 สรุปลง	51
5.2 ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	55
ภาคผนวก	57
ภาคผนวกที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ปี 2561	

(ช)

สารบัญญัตินี้

	หน้า
ตารางที่ 2.1 โครงสร้างและองค์ประกอบต้นทุนการผลิตพืช	17
ตารางที่ 3.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร	23
ตารางที่ 3.2 ช่วงอายุของเกษตรกร	23
ตารางที่ 3.3 ระดับการศึกษาของเกษตรกร	24
ตารางที่ 3.4 ขนาดเนื้อที่เพาะปลูกมะพร้าวของเกษตรกร	24
ตารางที่ 3.5 ลักษณะการถือครองพื้นที่ปลูกมะพร้าวของเกษตรกร	25
ตารางที่ 3.6 ชนิดของพันธุ์มะพร้าวที่เกษตรกรปลูก	25
ตารางที่ 3.7 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่สินค้ามะพร้าว ปี 2552 - 2561	27
ตารางที่ 3.8 เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตมะพร้าวของไทย ปี 2552 - 2561 รายภาค	27
ตารางที่ 3.9 เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตรายจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ปี 2552 - 2561	28
ตารางที่ 3.10 ร้อยละผลผลิตออกสู่ตลาดรายเดือน ปี 2557 - 2561	28
ตารางที่ 3.11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ามะพร้าวและผลิตภัณฑ์ ปี 2552 - 2561	30
ตารางที่ 3.12 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมะพร้าวและผลิตภัณฑ์ ปี 2552 - 2561	31
ตารางที่ 3.13 ราคามะพร้าวผลที่เกษตรกรขายได้ ปี 2552 - 2561	32
ตารางที่ 3.14 ราคาขายเนื้อมะพร้าวขาวหน้าโรงงาน ปี 2552 - 2561	33
ตารางที่ 4.1 ต้นทุนการผลิตมะพร้าวของเกษตรกร ปี 2561 แยกเงินสดและไม่เป็นเงินสด	38
ตารางที่ 4.2 ส่วนเหลือและค่าใช้จ่ายทางการตลาด กรณีที่ 1	41
ตารางที่ 4.3 ส่วนเหลือและค่าใช้จ่ายทางการตลาด กรณีที่ 2	43
ตารางที่ 4.4 ส่วนเหลือและค่าใช้จ่ายทางการตลาด กรณีที่ 3	44
ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบราคาที่ได้รับ ต้นทุน และกำไรสุทธิของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	45
ตารางที่ 4.6 ราคาและรายได้ของเนื้อมะพร้าวขาวและผลพลอยได้	45
ตารางที่ 4.7 ต้นทุนในกิจกรรมโลจิสติกส์ของผู้รวบรวม	48
ตารางที่ 4.8 ต้นทุนในกิจกรรมโลจิสติกส์ของผู้ทำมะพร้าวขาว	50

(๕)

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1 ความต้องการใช้มะพร้าวในประเทศ ปี 2552 - 2561	29
ภาพที่ 4.1 วิธีการตลาดมะพร้าว ปี 2561	39

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวิจัย

มะพร้าว เป็นพืชยืนต้นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศ สามารถปลูกได้ทุกภาค โดยแหล่งผลิตมาก ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และปัตตานี เป็นต้น การปลูกมะพร้าวสามารถปลูกได้ง่าย เป็นพืชที่ใช้น้ำน้อย ดูแลรักษาง่ายไม่ยุ่งยาก และมีอายุในการปลูกนาน ทำให้เกษตรกรไม่ได้ให้ความสำคัญในการบำรุงรักษามากนัก โดยในช่วงปี 2555 - 2560 ได้เกิดปัญหาภัยแล้ง และแมลงศัตรูพืช ได้แก่ หนอนหัวดำ และแมลงค้ำหนามระบาดสร้างความเสียหายแก่มะพร้าวเป็นจำนวนมาก แม้ว่าราคามะพร้าวจะปรับตัวสูงขึ้นมากแต่การระบาดที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการเพาะปลูกมะพร้าวโดยเปลี่ยนไปปลูกปาล์มน้ำมันและยางพาราแทน เนื่องจากได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าทำให้พื้นที่เพาะปลูกมะพร้าวของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 พื้นที่เพาะปลูกมะพร้าว 0.756 ล้านไร่ ลดลงจาก 1.332 ล้านไร่ ในปี 2555 หรือลดลงในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 43.24 ต่อปี ส่งผลกระทบให้ปริมาณผลผลิตในประเทศลดลง โดยปี 2561 มีผลผลิตมะพร้าวรวมทั้งประเทศ 0.762 ล้านตัน ลดลงจาก 1.057 ล้านตัน ในปี 2555 หรือลดลงในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 27.91 ต่อปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561)

มะพร้าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ทั้งเพื่อการบริโภคเป็นผลสดหรือนำไปแปรรูปอื่นๆ เช่น กะทิ น้ำมันมะพร้าว น้ำมันมะพร้าวพร้อมดื่ม และเนื้อมะพร้าวอบแห้ง ประกอบกับกระแสสุขภาพในปัจจุบัน ทำให้คนหันมาใช้น้ำมันมะพร้าวในการบริโภคและประกอบอาหารมากขึ้น ส่งผลให้มะพร้าวในประเทศมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องมีการนำเข้ามะพร้าวจากต่างประเทศมากขึ้น โดยในปี 2560 มีการนำเข้ามะพร้าวผลแห้งทั้งสิ้น 0.41 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 0.17 ล้านตัน ในปี 2559 หรือเพิ่มขึ้น 2.4 เท่า ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ามะพร้าวภายใต้ความตกลงการค้า AFTA ภาษีร้อยละ 0 ซึ่งราคานำเข้าเฉลี่ย 11.25 บาทต่อผล (กรมศุลกากร, 2561) ทั้งนี้ ปริมาณการนำเข้าดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทำให้ราคามะพร้าวในประเทศตกต่ำ โดยราคามะพร้าวในประเทศจะขึ้นอยู่กับราคามะพร้าวจากต่างประเทศ ซึ่งราคามะพร้าวผลเฉลี่ยในประเทศปี 2561 เฉลี่ย 8.41 บาทต่อผล ลดลงจาก 16.95 บาทต่อผล ในปี 2560 ร้อยละ 50.38 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561) เกษตรกรส่วนใหญ่จึงได้รับผลกระทบอย่างมากจากปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำ โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากในเดือนมิถุนายน – ตุลาคม ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรลดลง

ปัจจุบันโรงงานแปรรูปมีความต้องการมะพร้าวเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ผลผลิตมีไม่เพียงพอเนื่องจากอุปสงค์มะพร้าวมีมากกว่าอุปทาน เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยซึ่งถือครองที่ดินเพาะปลูกมะพร้าวเฉลี่ยอยู่ที่ 5.50 ไร่ต่อครัวเรือน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาแมลงศัตรูพืชส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง และโรงงานแปรรูป ซึ่งเป็นตลาดปลายทางหลักมีระยะทางไกลจากแหล่งเพาะปลูก ทำให้เกษตรกรต้องอาศัยผู้รวบรวมและพ่อค้าคนกลางเป็นตัวกลางหลักในการขนส่งสินค้า เกิดความเหลื่อมล้ำด้านราคา

ระหว่างเกษตรกร พ่อค้ารวบรวม และผู้ประกอบการ ซึ่งปัญหาดังกล่าว สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร จึงได้ศึกษาโครงสร้างสินค้ามะพร้าวตลอดโซ่อุปทาน เพื่อที่จะหาแนวทางการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มปริมาณการผลิต รวมถึงเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดมาตรการ ข้อเสนอแนะทางนโยบายในการบริหารจัดการสินค้ามะพร้าวตลอดโซ่อุปทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 ศึกษาต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนของเกษตรกรจากการผลิตมะพร้าว
- 1.2.2 ศึกษาต้นทุนการตลาด วิธีการตลาด ส่วนเหลือการตลาด และต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทาน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 พื้นที่ปลูกมะพร้าวของภาคใต้และภาคกลางในปี 2560 เนื่องจากเป็นแหล่งปลูกมะพร้าวที่สำคัญของประเทศ โดยทำการศึกษาใน 3 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีพื้นที่ให้ผลรวมทั้งหมด 769,426 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 70 ของพื้นที่ให้ผลรวมทั้งประเทศ และมีผลผลิตรวม 573,080 ตัน คิดเป็นร้อยละ 68 ของผลผลิตรวมทั้งประเทศ

1.3.2 ประชากรกลุ่มเป้าหมาย สัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ผู้รวบรวม ผู้ทำมะพร้าวขาว และผู้ประกอบการแปรรูปกะทิ

1.3.3 ข้อมูลการผลิต และการตลาดในปี 2561

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 โซ่อุปทานสินค้าเกษตร หมายถึง การเชื่อมต่อของกิจกรรมในการผลิตและส่งมอบสินค้าเกษตร โดยจะเริ่มต้นจากวัตถุดิบในการผลิตไปยังผู้บริโภค ซึ่งจะประกอบด้วยผู้ส่งมอบสินค้าทั้งวัตถุดิบและสินค้าเกษตร เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตร ผู้แปรรูปสินค้า ผู้รวบรวมสินค้า ผู้กระจายสินค้า ร้านค้าส่ง และร้านค้าปลีก

1.4.2 ส่วนลดการค้า หมายถึง การซื้อขายระหว่างเกษตรกรกับผู้รวบรวมมะพร้าว เกษตรกรขายมะพร้าวให้ผู้รวบรวม 100 ผล ต้องแถม 2 ผล หรือ 10 ผล ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของผู้ซื้อและผู้ขาย

1.5 วิธีการวิจัย

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวด้านต้นทุนการผลิต ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีข้อคำถามปลายปิด (Closed – Ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open – Ended Question)

1.1) เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว กำหนดขนาดตัวอย่างคร่าวๆ เรือนเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว คำนวณขนาดตัวอย่างใช้วิธีเทียบอัตราส่วนของขนาดประชากร (Neuman,2000) ทั้งนี้ ขนาดคร่าวๆ เรือนเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่เป้าหมาย 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน 30,904 ครัวเรือน ใช้อัตราส่วนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10 จะได้จำนวนตัวอย่าง 310 ครัวเรือน

จังหวัด	ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว (ครัวเรือน)	จำนวนตัวอย่าง (ครัวเรือน)
ประจวบคีรีขันธ์	15,479	52
ชุมพร	10,995	37
สุราษฎร์ธานี	4,430	15
รวม	30,904	104

ที่มา: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร (2561)

จากการสำรวจและเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องช่วงเวลาการเก็บข้อมูลและงบประมาณ ทำให้จำนวนตัวอย่างที่เก็บรวม 104 ครัวเรือน

1.2) ผู้รวบรวมและผู้ทำมะพร้าวขาว ทำการสัมภาษณ์ผู้รวบรวมและผู้ทำมะพร้าวขาว ในพื้นที่จังหวัดละ 5 ราย เพื่อสอบถามวิถีตลาด และส่วนเหลือการตลาดตลอดโซ่อุปทานมะพร้าว ด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3) ผู้ประกอบการแปรรูปกะทิ ทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูป จำนวน 4 ราย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และนครปฐม เพื่อสอบถามวิถีการตลาดมะพร้าวและต้นทุนการตลาดที่เกี่ยวข้อง โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานราชการ และเอกชน ทั้งเอกสารวิชาการเอกสารประกอบการประชุม สัมมนา ผลงานวิจัย วารสาร และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้เครื่องมือทางสถิติอย่างง่ายในการอธิบาย ในรูปแบบของการหาค่าสัดส่วน ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

1) การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน ต้นทุนที่เป็นเงินสด และไม่เป็นเงินสด โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย และร้อยละ

2) การวิเคราะห์วิถีการตลาด ส่วนเหลือการตลาด ต้นทุนโลจิสติกส์ในประเทศของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานมะพร้าว

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเสนอแนะ และกำหนดมาตรการทางนโยบายของภาครัฐในการบริหารจัดการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและพัฒนาด้านการผลิต การตลาดมะพร้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หากประสงค์เอกสารงานวิจัยฉบับเต็ม
เรื่อง “การศึกษาโซ่อุปทานมะพร้าว”
ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คลิกที่ Link

<https://forms.gle/47seXZdWZGZYzQ7V6>

หรือสแกน QR Code

-
-
-
-
-
-
-

